

de
RAADSHEER

27^e jaargang nummer 3, oktober 2005

een uitgave van de vereniging raadsherenbuurt

ZiEN

Redactie Raadsheer

- Mirjam Jochemsen, *redactie-adres*, Fagelstraat 51, tel. 515 25 92
e-mailadres: m.jochemsen@tiscali.nl
 - Erna Koekenberg, Fagelstraat 15, tel. 5121213
 - Janny van Nieuwkoop, Van Oldenbarneveltstraat 28, tel. 5172176
 - Els Roelofs, Fagelstraat 28, tel. 5176545
 - Ton Staphorst, Johan de Wittstraat 52, tel. 5170264
 - Omslagontwerp: Maarten Tacoma en Judith de Jong
- Oplage: 325 exemplaren

Vereniging Raadsherenbuurt Leiden:

Website: www.raadsherenbuurt.nl; webmaster: Huib Kruijt, Fagelstraat 21, tel. 5157750

Bestuur:

- Paul Kuijt, *voorzitter*, Johan de Wittstraat 51, tel. 5144197
- Alex Beek, *penningmeester*, Van Ledenberchstraat 10, tel. 5154700
- Marjan Lauwers, *secretaris*, Johan de Wittstraat 48, tel. 5155952
- Huib Kruijt, *bestuurslid*, Fagelstraat 21, tel. 5157750
- Nico van Hemert, *bestuurslid*, Rijsburgerweg 149, tel. 5120584
- Janneke van Etten, *bestuurslid*, Johan de Wittstraat 54, tel. 3014701
- Erik Hazenbos, *bestuurslid*, Fagelstraat 17, tel. 3015587

Contactpersonen in de buurt

- Familieberichten a.u.b. doorgeven aan secretaris Alex Beek van het bestuur, zie boven
- Werkgroep Leidse Hout Theater: George van Eijk, *voorzitter*, Johan de Wittstraat 30, tel. 5157420
- Ver. Vrienden van de Leidse Hout: Hanneke Mooi, *secretaris*, Johan de Wittstraat 11, tel. 5652612
- Gevonden voorwerpen: Rita DeCoursey, Fagelstraat 39, tel. 5155886
- Diefstal, inbraak, ouderenhulp, informatie over onderhoud huis, verbouwen, uitwisselen gereedschap: Rob Grootenhuys, Fagelstraat 14, tel. 5154769
- Vereniging Binnenterrein OWHJ: Ad Littel, *secretaris*, Van Oldenbarneveltstraat 35, tel. 5153475
- Buurtarchivaris: vacature
- Melding wateroverlast: Rogier den Uyl, Johan de Wittstraat 41, tel. 5156974

Van de redactie

Op de voorzijde van deze Raadsheer ziet u een nieuwe tekening. Het potlood is van Maarten Tacoma overgenomen door Judith de Jong, Johan de Wittstraat 22. Zij is geen onbekende in de Raadsheer: vanaf 1984 zat zij een aantal jaren in de redactie. (Uit die tijd is ze bij velen misschien beter bekend als Judith Tasserou.) Vanaf nu zal zij de Raadsheer van een persoonlijk gezicht voorzien.

Jarenlang (sinds 1999!) verzorgde Maarten Tacoma de illustraties op de kافت, en ook wel elders in de Raadsheer. Mooie tekeningen, samenhangend met het thema, vaak van herkenbare plekken in de buurt of de Leidse Hout. Hij woont al een tijdje elders, en zit nu in het examenjaar van zijn studie. Maarten, heel erg bedankt voor al je tekenwerk, waarmee je hebt bijgedragen aan het "gezicht" van ons buurtblad!

In dit nummer terugblikken en vooruitblikken, een nieuwe rubriek (p.9) en vooral veel zien: er zijn zoveel manieren om tegen de dingen aan te kijken! Wie weet, komt u in dit nummer een echte eye-opener tegen. En soms weet je niet wat je ziet...

Het volgende nummer krijgt als thema: "Onvergetelijke momenten": gedenken, feest of juist niet, folklore. Laat uw/je fantasie de vrije loop. Kopij inleveren tot 4 december.

Van het bestuur

Wat een wijk! Wat een feest!

Er zullen weinig bewoners zijn die het niet hebben meegemaakt, het mooiste, grootste en meest veelzijdige buurtfeest van de afgelopen decennia. Op een andere plek wordt er uitgebreider op ingegaan. Namens het bestuur nogmaals dank aan, Gijsbert, Rianne en alle anderen voor hun inzet en creativiteit. En aan Bernard Stöxen voor zijn gastvrijheid. Bloedstollend was de veiling, waar Fons Vernooij de kroon spande met een bod van 300 euro voor het Pièce de Resistance van Truus Serdijn. Alle gulle gevers brachten bij elkaar bijna 2000 euro bij elkaar die ik later symbolisch mocht overhandigen aan de penningmeester van de speeltuin in de Vogelwijk, Rob van Berge Henegouwen.

In de zakelijke sfeer is er niet veel mee te delen.

*** Nieuwbouw Woutertje**

Pieterse: Er zijn geen berichten ontvangen van de gemeente over de voortgang;

*** Leidse Hout:** Op woensdag 21

september was de eerste van een serie van drie bijeenkomsten met de gemeente over het geplande groot onderhoud volgend jaar aan de Leidse Hout. We houden u hiervan op de hoogte.

Tenslotte: St. Maarten staat weer voor de deur en dat betekent dat iedereen die op 11 november een kaarsje voor het raam laat branden, belaagd zal worden door stoeten verwende nesten met maar één doel voor ogen: de zak moet vol snoep.

De Buurt op z'n best : 80 jaar feestelijk gevierd !

De dag begon met mist, die niet leek te willen wijken voor het zonnetje dat iedereen op zaterdag 3 september zo graag wilde zien. Maar het kwam goed. Toen om vier uur de feestelijkheden begonnen, was het zo'n dromerige nazomerdag geworden, waarop men met korte mouwen, in korte broek en op dockers het leven tegemoet gaat.

Rondom het Theehuis in De Leidse Hout had het organiserend comité alles pico bello in orde. Bij de kennismakingsstand kreeg men een zelfklevende badge, waarop naam en eventueel een persoonlijk kenmerk kon worden genoteerd. Een oranje stickertje werd uitgedeeld aan degenen die betaald hadden voor het eten. Om nader kennis te maken met een buurtgenoot werden doorgeknipte halve ansichtkaarten verstrekt. Ondergetekende trof de andere helft aan in de persoon van een mede-redactielid en mijn partner trof haar buurt-hartsvriendin, maar dat doet niets af aan de prima gedachte om een (onbekende) RHBuurter (beter) te leren kennen. Ook zonder kaarten lukte dat overigens prima, zeker onder het genot van een drankje uit de bar.

Op het gras was de rijdende kinderboerderij van Bert's Animal Verhuur opgesteld. Vooral de allerkleinsten liepen stralend tussen de ezel, geiten met twee baby's, schapen, de lama, het kalfje, de sierkippen en eenden van diverse grootte. De beide ganzen liepen een beetje nerveus weg voor een mini-mannetje, samen over het midden, galkakkend met lange nekken. De beide duiven zaten onverstoord op hun plankje boven het huisje, echt een plaatje. En het mooist waren de meisjes, die, gezeten op een baal hooi, verstild gelukkig een konijntje of een cavia zaten te aaien en van de rest van de wereld geen weet meer hadden. Een voltreffer! Op een rond plastic zeil kon de jeugd sumo-worstelen. In enorme pakken gehuld probeerden de deelnemers hun

tegenstander omver te duwen en wie omviel, moest door de omstanders weer overeind worden geholpen. In de categorie onder 50 kg won Ward Kroft, gevolgd door Anne van Es. Boven 50 kg was Pol Juffermans de sterkste en werd Cédric Visser tweede.

Gijsbert van Es, voorzitter en spreekbuis van de feestcommissie, sprak een "openings'woord.

Daarna werd een groepsfoto gemaakt van alle aanwezigen door Barbara Falke. Staande op een ladder op een wagen van de gemeentelijke reiniging (daar moet je geen hoogtevrees voor hebben) maande zij tot indikken, indikken en nog eens indikken, totdat iedereen in beeld kwam. In plaats van "Say cheese" zongen we uit volle borst "Lang zullen we leven" en

zwaaiden we onze armen bijna uit de kom. Dat wordt beslist een tijdsbeeld van de buurt!

Onder een open tent had uw redactie in samenwerking met Edith Mante een fototentoonstelling ingericht. Unieke zwart-wit foto's, krantenartikelen, de aandoenlijke adressering van een ansicht aan de jongeheer C. Francken van zijn Tante Janneke, een stuk geschiedenis dat velen zichtbaar boeide.

De eerste muzikale bijdrage werd verzorgd door het Buurtkoor, voor deze gelegenheid gedirigeerd door Marjan Bults. Zo klonk de buurtcanon, waarvan de tekst in 2000 op melodie werd gezet door Johanniek van der Molen, gevolgd door het liefdeslied van Gerard Schelvis aan de Raadsherenbuurt, eveneens uit 2000 en tot slot het lied voor kinderen, daterend van het buurtfeest 1960.

En toen was het tijd voor het eten. De crew van het Theehuis had voor ruim 300 personen een Italiaans buffet samengesteld, bestaande uit een salade quasi caprese met mozzarella en olijven, een gemengde groene salade, al dente gekookte spirelli met verse basilicum, bolognesesaus of vegetarische champignonsaus, schilfers parmezaanse kaas of geraspte kaas en stokbrood. In de rij staan was geen probleem: er werd gezellig gekletst en niemand hoefde langer dan tien minuten te wachten. In de dalende zon schoof iedereen gezellig bij elkaar aan tafel en met een wijntje erbij was het genieten geblazen.

Daarna was veilingmeester Gerard Schelvis aan zet om de belangeloos afgestane kunstwerken en bijzondere gebruiksgoederen bij opbod aan de man te brengen voor een goed doel: de door nieuwe regelgeving noodzakelijk geworden veranderingen in de speeltuin van de Vogelwijk. De werken werden aan het publiek geshowd door de Mauds Mette Grootenhuis en Mildred Tjon Sie Fat. Of

dat tot de superprijzen leidde? In elk geval werd er op sommige objecten fors geboden. Zo ging de Indische rijsttafel voor vier personen van Carol van Leeuwen weg voor € 120, de Senegalese vakantie-impressie van Judith de Jong voor € 100, Was will das Weib van Joke van der Meer voor € 225, een drieluik van Jeroen Krabbé van Mieke Warnink en Jos Postuma voor € 230 en een echte Truus Serdijn voor de top prijs van € 300. Ontzettend leuk om vooral de mannen nonchalant steeds weer € 5 hoger te zien gaan dan de concurrent. Hoewel? De dames boden gedecideerd mee, en trokken zich niets aan van het kreunen van hun echtgenoten over het te betalen bedrag. In totaal kon een bedrag van € 1985 worden toegezegd voor het beoogde doel.

In de Waterlelie waren inmiddels voorbereidingen getroffen voor de streetdance. Vooral jongeren gingen op aanwijzing van Jette Walraven lekker uit hun dak, maar ook sommige moeders lieten zich niet onbetuigd bij wat uw verslaggeefster leek op aerobics. Op de achtergrond hadden intussen kinderen onder leiding van Joyce Hoogeveen beeldschone waterlelies gemaakt van piepschuim, groene verf, afplakband, gekleurd papier en cocktailprikkers.

Achter het groot hoofblad langs de lange kant van de grote vijver lagen de creaties te wachten, voorzien van een jampotje met waxinelichtje erin. Maar eerst werd daar nog gedanst door de elfen en hun koningin, belicht door lantaarns, op de tekst van een sprookje, dat vanuit de muziektent werd

verteld door Yvonne Verdonk. De heks aan de overkant was in het donker helaas niet meer te zien, maar wel heel goed te horen. Toen daarna de waterlelies ook echt te water werden gelaten, was het sprookje compleet. Wat een betoverend plaatje en hoe toepasselijk in die dromerige nazomernacht! En wat een goede regie, die rubberboot om later de creaties weer aan land te krijgen.

Daarna kwamen de niet-meer-zo-jongeren aan de beurt. Op muziek uit de jaren '60 en '70 van dj Marc Biemans werd volop gedanst, met elkaar, zonder elkaar, rondom elkaar. Jasjes gingen uit en nieuwe drankjes erin. Het kleurrijke licht van de disco-apparatuur scheerde over het prachtige dak van de muziektent, over de aanwezigen en over de grote vijver. Een mooier eind van dit grote feest was niet denkbaar.

Dank aan allen die dit giga-feest mogelijk hebben gemaakt (sponsors, gulle gevers, voorbereiders en begeleiders). Dank aan al die buurtgenoten die zich belangeloos hebben ingezet voor een onderdeel van het grote geheel. Dank vooral aan Gijsbert van Es en Rianne Boonstra, de motoren van de feestcommissie. Tekenend voor de perfectie van de organisatie is het feit, dat Gijsbert zondagmorgen bij de deelnemers aan de organisatie een stralende zonnebloem kwam bezorgen met een bedankkaartje eraan voor de verleende hulp. Of er ook is nagedacht!

Dank voor je hulp bij het
lustrumfeest van de
Raadsherenbuurt

Hoe vat je zo iets nou samen? Dat hoorde ik bij toeval: dit was "het perfecte beeld van een ideale samenleving". Ik ben blij en dankbaar dat ik erbij mocht zijn.

Op naar 2010!

Meer foto's zien?

Op <http://homepage.mac.com/leovisser1/PhotoAlbum6.html> kunnen de ± 320 foto's van het feest worden bekeken. (11 pagina's aan te klikken!) De site blijft open tot eind december 2005. Met dank aan alle fotografen en aan Leo Visser! De grote groepsfoto hangt op het Buurtbord bij de brievenbus, met informatie over nabestellen.

De Raadsherenbuurt

Tekst: Gerard Schelvis, jan 2000

Melodie: When Johnny comes marching home (traditional)

Het hoort bij Lei-den maar ligt dich-ter
bij Oegst-geest In't Leidse is't al-
tijd al wat a-part ge-weest geen ge-
glib-ber stee-dse hef-tig-heid En geen Oegst-geest-ter
hef-tig-heid. Maar waar-om hou'k van de
Raads-he-ren-buurt het meest?

Het hoort bij Leiden maar ligt dichterbij Oegstgeest
In't Leidse is't altijd al wat apart geweest
Geen geglibber steedse heftigheid
En geen Oegstgeester deftigheid
Maar waarom hou'k van de Raadsherenbuurt het meest?

Het ligt gerieflijk aan het groene Leidse Woud
De rust gelijkt heel sterk op die van Aerdenhout
Maar de mensen zijn er niet bedaagd
(Of wel? - heb ik mij soms afgevraagd,
Maar ik gun ons graag de benefit of the doubt).

Het zouden dus de burens wel eens kunnen zijn,
Het rozenpleintje 's zomers in de maneschijn,
De natuur, de ligging, het klimaat
(Voor Wolkers is het de Fagelstraat)
Maar waarom woont toch die Raadsherenbuurt zo fijn?

Is het de hutspot op het 3-oktoberfeest?
Misschien een vreemde voorkeur die niet gauw geneest?
De Hren en hun historie soms?
Of duldt deze liefde geen waaroms,
Nou dan hou'k domweg van de Raadsherenbuurt het meest.

Eén van de bijdragen (uit de oude doos) van het buurtkoor aan de feestvreugde en het 'wij-gevoel'.

O P R O E P E N

BUURTKOOR van de Raadsherenbuurt voor het eerst bijeen op
VRIJDAGAVOND 4 NOVEMBER van 20.00 tot 22.00 uur
bij Leta Janssen, Van Beuningenlaan 2, telefoon: 071-519 01 55

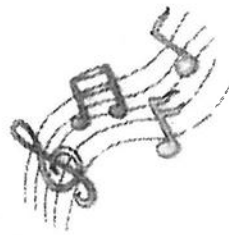
Op zaterdag 24 september is een groep zanglustigen
bijeengekomen om een eerste stap te zetten voor het oprichten van
een buurtkoor.

We makten de volgende afspraken:

- ~ er wordt een professionele dirigente aangetrokken
- ~ het repertoire wordt in overleg vastgesteld (bv van smartlap tot canons van Bach)
- ~ we oefenen vooralsnog eenmaal per maand op de eerste vrijdagavond van de maand
- ~ we zouden mogelijk twee maal per jaar kunnen optreden voor buurtbewoners (gedacht wordt aan Koninginnedag en bij het zomerfeest)
- ~ de kosten bedragen 5 euro per persoon per zangbijeenkomst
- ~ ieder neemt zijn/haar eigen drinken mee voor de zangavond

Het aantal zanglustige buurtbewoners stijgt, maar we zoeken nog een aantal mensen die sopraan, alt of bas zingen.
DOE TOCH gezellig MEE!!

Geef je op bij: Rianne Boonstra
Fagelstraat 16
telefoon: 071-515 71 35
of per e-mail:
rianniek@yahoo.com

Vrienden van Kunst in de Kamer,

Yvonne Slijkhuis

Zo tegen de zomer begin ik er altijd over na te denken op welke wijze Kunst in de Kamer dat jaar gestalte kan krijgen. Ongeveer zes jaar geleden startten wij met een soort open podium, waar mensen van alle leeftijden hun 'kunsten' konden vertonen. Het was erg gezellig en men vroeg om meer. Vandaar dat dit concept nog eens herhaald werd. We hadden ook het 75-jarig bestaan van de Raadsherenbuurt; toen was er onder meer een gelegenheidsbuurtkoor dat vereeuwigd werd op een cd.

Het jaar daarop kwam er een verandering, want de 'beeldend' kunstenaars en mensen met een mooie verzameling wilden ook wel eens wat. Dus werd er een wandeling door de wijk uitgezet langs mensen die hun kunstwerken of verzamelingen aan ons wilden laten zien. Dat leverde een bont geheel op met een gezellige *after party* op het bekende adres bij Carolien Kruijf en Peter Schröder aan de Rijnsburgerweg. Vorig jaar was het weer geheel anders. Johan de Wittstraat 22, het huis van Judith de Jong en Peter Westbroek was de

Ik zie, ik zie, ...

...wat jij niet ziet. Of zie jij het ook? Dit is de eerste aflevering van een nieuwe rubriek. Vanaf nu vind je in elke Raadsheer een foto van een plekje in de Raadsherenbuurt. Aan u/jou de opgave erachter te komen waar de foto precies gemaakt is. Geef je oplossing voor bijgaande foto vóór 1 december door aan de redactie (adressen zie pagina 2). Wij zijn benieuwd! —————>

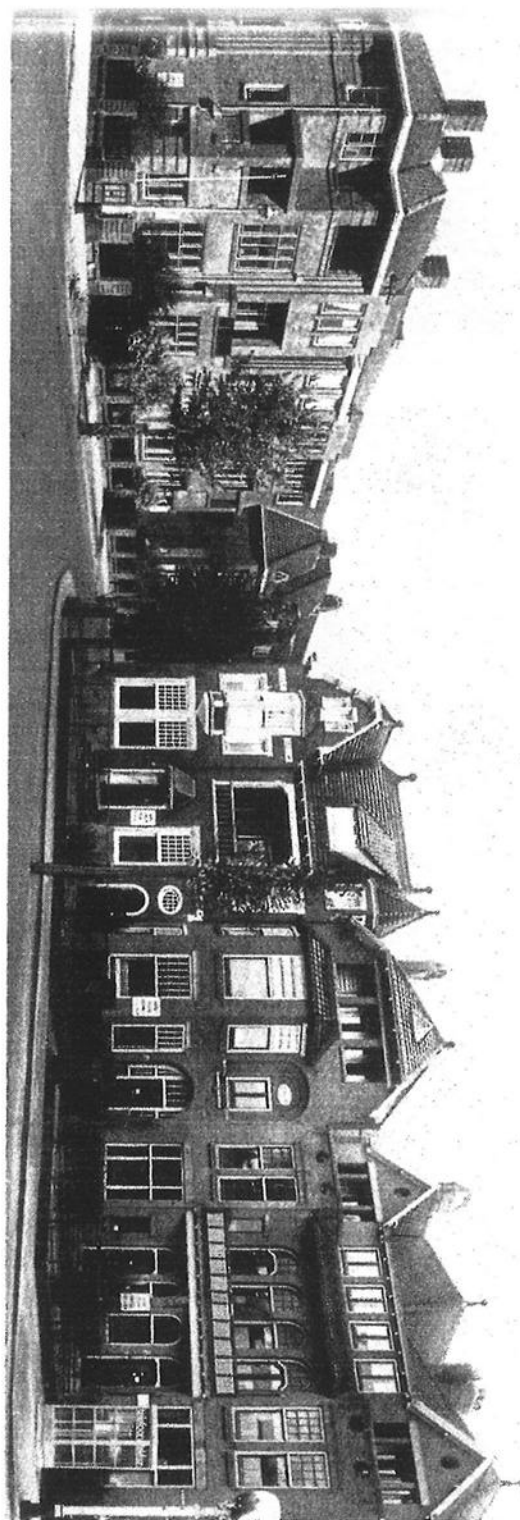
concertzaal voor een bijeenkomst met het thema 'piano & poëzie'. Dat werd een bijzondere gebeurtenis met veel deelnemers en publiek, en een goede sfeer.

Toen kwam 2005 en ik ontdekte dat het een beetje leeg werd in mijn fantasie; dat ik dacht: "Wat zullen we nu weer eens bedenken." Dat vond ik geen goed uitgangspunt. Daarom heb ik besloten met de organisatie van Kunst in de Kamer te stoppen. Maar ik zou wel de fakkel willen overdragen aan iemand anders uit de wijk die het werk zou willen voortzetten, hopelijk met een frisse kijk en nieuwe ideeën.

Mijn vraag is natuurlijk:

Wie neemt de fakkel van mij over?

Want ik vind het wel belangrijk dat Kunst in de Kamer blijft bestaan. Het is een goede manier om creatieve buurtgenoten bij elkaar te brengen. Ikzelf zou graag als publiek willen deelnemen voortaan! Ik dank hiermee graag nog eens degenen die in de afgelopen jaren hebben geparticipeerd op welke wijze dan ook .

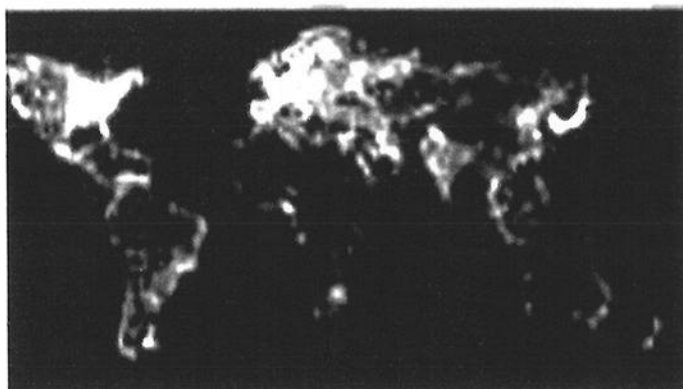
Mocht je interesse hebben of eerst nog iets van mij willen weten, aarzel dan niet om contact met mij op te nemen: Yvonne Slijkhuis, Johan de Wittstraat 20, tel. 5175855, of: y.slijkhuis@casema.nl.

Lichthinder

Els Roelofs

"Naarmate daar aan die Kagerplas de duisternis viel werden de vliegtuigen grote sterren die op me neerdaalden. Om me heen groeide een ring van licht: wegen, de flats van Leiden, het schijnsel van schiphof, fel tegen de lucht afstekend."

- Geert Mak in : Het ontsnapte land.

Onderstaande kaart toont de meest verstedelijkte gebieden op aarde, gezien door de ogen van de satellieten van het Amerikaanse Air Force Defense Meteorological Satellite Program (DMSP). Astronomen maakten in 2001 met deze satellieten een wereldkaart van het nachtelijk duister. De foto's laten de helderheid van kunstmatige permanente lichtbronnen zien. Kunstlicht concentreert zich in de Verenigde Staten, West-Europa en Japan, maar ook de rivier de Nijl en de Indiase grens zijn zichtbaar, evenals de steden en dorpen die langs het Russische spoorwegnet liggen.

Eén op de vijf aardbewoners – en zelfs de helft van alle Europeanen – woont op een plek waar niet eens de Melkweg te zien is. Nederland is, samen met België en Puerto Rico, het meest verlichte land ter wereld. Nergens is er meer kunstmatige licht-uitstoot dan hier.

Lichtvervuiling ofwel lichthinder

Is het u weleens opgevallen, dat er in de stad minder sterren te zien zijn dan op het

platteland? En dat je veel meer sterren ziet in Zuid-Frankrijk dan in Amsterdam? Door allerlei lichtbronnen is er zoveel licht dat de sterrenhemel niet goed meer te zien is. Bij een volkomen natuurlijk donkere lucht zou het in Nederland mogelijk zijn om 2500 sterren te zien. Op het platteland van Nederland is de Melkweg nog te zien. In de stad echter niet meer; daar zijn nog maar vijftig sterren zichtbaar.

De belangrijkste nachtelijke lichtverspreiders zijn kassen, sportvelden en openbare verlichting. Met name in de Randstad is er 's nachts heel veel licht, vooral afkomstig van de grote kassen-complexen. De provincie Zuid-Holland heeft de twijfelachtige eer om 's nachts de meest verlichte provincie van Nederland te zijn.

Dieren hebben last van al dat licht

Omdat meer dan vijftig procent van de dieren 's nachts actief is heeft al dat licht een grote impact. Sommige soorten zijn er erg gevoelig voor. Een duidelijk voorbeeld zijn de vele insecten die aangetrokken

worden door een lamp en er omheen draaien. Ze raken volledig gedesoriënteerd, en dat kan leiden tot uitputting. De sterke teruggang van het aantal insectensoorten wordt door een aantal onderzoekers dan ook vooral toegeschreven aan het ontbreken van nachtelijk duister. Een ander belangrijk effect is het ontregeld raken van de biologische klok, die deels wordt gestuurd door licht en donker. Vogels gaan bijvoorbeeld vroeger zingen. Trekvogels weten, wanneer ze boven de grote kassencomplexen vliegen, niet meer of het nacht of dag is en vergeten op tijd te gaan rusten. Ook kan verlichting de biologische kalender van dieren verstoren. Ze gaan hierdoor eerder of juist later in het jaar paren, nesten bouwen of trekken. De overlevingskansen van de soort kunnen hierdoor afnemen. Tot slot worden veel dieren aangetrokken of juist afgestoten door licht. Dit zorgt voor vernippering van leefgebieden, en ook voor bijvoorbeeld een grotere kans op predatie doordat prooidieren gemakkelijker te vinden zijn voor hun vijand.

Mogelijke schade voor mensen

Over de gevolgen van nachtelijk (kunst)licht voor de mens is nog maar weinig bekend. De Gezondheidsraad is voorzichtig en concludeerde in 2002: "Hoewel er geen aanwijzingen zijn uit

epidemiologisch onderzoek, valt niet uit te sluiten dat buitenverlichting, door verkorting van de avond en de nacht, via stress en in combinatie met andere stressfactoren in de leefomgeving, op den duur leidt tot aantasting van de gezondheid." Met andere woorden: de Gezondheidsraad denkt dat te veel licht in de donkere uren meewerkt aan het ontstaan van chronische stress. Ons lichaam maakt 's nachts melatonine aan. Dit slaaphormoon regelt ons slaapritme. Te veel kunstlicht onderdrukt mogelijk de productie van melatonine. Dit heeft niet alleen effect op ons dag-/nachtritme, maar mogelijk ook op de skeletontwikkeling, de voortplanting en het lichaamsgewicht. Misschien bevordert het zelfs het ontstaan van kanker.

Donkertegebieden

De huidige overheidsvoorschriften zijn vooral gericht op energiebesparing en op het verminderen van overlast in woongebieden. De Vereniging Natuurmonumenten vindt echter dat ook de bescherming van het "donkere landschap" aandacht verdient, en dat er zeker in natuurgebieden terughoudend en zorgvuldig moet worden omgesprongen met verlichting. De Vereniging pleit er dan ook al enkele jaren voor om van de Veluwe een donkertegebied te maken, waar duisternis wordt beschermd en kunstlicht is verboden. Technische middelen kunnen een handje helpen, door uitstoot naar de hemel en opzij te beperken. Volgens deskundigen kan Nederland op die manier tweemaal zo donker worden.

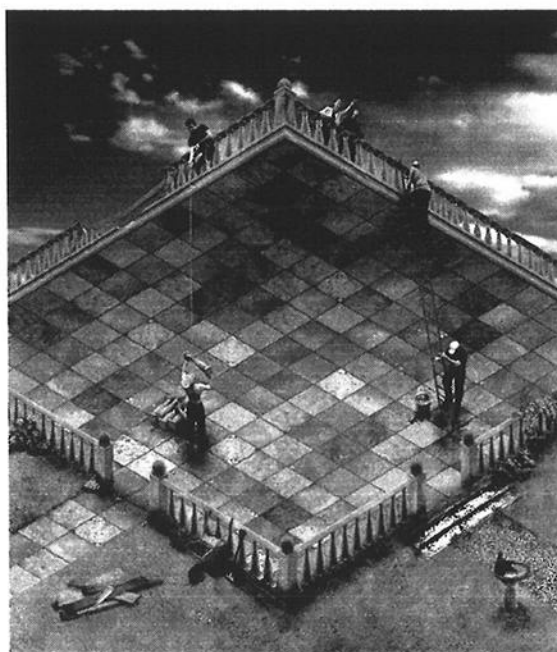
Laat het donker donker

Kunnen wij zelf iets tegen lichtvervuiling doen? Sommige lichttoepassingen zijn onvermijdelijk, zoals straatverlichting. Echter: loop als het donker is eens een rondje in de buurt. Wat valt dan op? Er floepen automatisch overal buitenlampen aan; tuinverlichting schijnt ook naar boven; in de kersttijd baden tuinen, huizen

en andere gebouwen in een zee van licht. Dit is allemaal vermijdbaar.

Stichting Natuur en Milieu en de twaalf provinciale Milieufederaties vragen in de campagne 'Laat het donker donker' aandacht voor de schoonheid van de nacht. Op zaterdag 29 oktober aanstaande vindt de eerste landelijke Nacht van de Nacht plaats. Dit wordt een publieksfestival over donkere nachten en verantwoorde verlichting. Natuur- en milieuorganisaties organiseren op tal van plaatsen in het land kleinschalige beleavingsactiviteiten om de schoonheid van de nacht te ervaren.

Bronnen: www.laathetdonkerdonker.nl;
www.sterrenkids.nl;
www.platformlichthinder.nl; en Vereniging
Natuurmonumenten: Natuur, mei 2004.

Hier klopt iets niet...
(www.noorwegenvakantie.nl)

Stalen sijnzen spotten

Mirjam Jochensen

Met vogelaars was ik wel een beetje bekend. Mensen die het hele land afreizen om een bijzondere vogel van een afstandje te kunnen begluren, en hun vakantiebestemming laten bepalen door de mogelijkheid speciale vogels in het verre kijkervizier te krijgen. Van vliegtuigen spotten wist ik niets, behalve dan dat onze wijkgroentenman, Etienne van Prehn, "het doet", en dat hij daarvoor soms zelfs afreist naar Duitsland of België. Als je hem ernaar vraagt is hij niet te stuiten.

"Er zijn in Nederland vele duizenden mensen met dezelfde hobby. Regelmatig sta ik in het gezelschap van enkele honderden van hen vliegtuigen te bekijken. De uitrusting van een serieuze spotter bestaat uit tenminste twee camera's en een goede luchtvaartscanner, waarmee het radiocontact tussen de piloot en het vliegveld kan worden afgeluisterd. Elk vliegtuig heeft zijn eigen zogenaamde 'call sign', een code waaraan het te herkennen is, voor de verkeersleiding, maar ook voor de spotter. Zo weet de spotter wat voor

vliegtuig er in aantocht is. Verder zijn goede gehoorbeschermers echt noodzakelijk.

Ik ben niet zo geïnteresseerd in burgerluchtvaart, maar des te meer in militair vliegtuig. Bijna ieder militair vliegveld heeft zijn eigen "spotting group". Spotters zijn de supporters van de vliegbasis en van de vliegers. Als er ergens in Europa een uitwisseling van squadrons is of een oefening, dan worden wij vaak uitgenodigd om te komen kijken en

fotograferen. Zo hebben onze Zuiderburen op de Belgische F16-basis Kleine Brogel, een jaarlijks terugkerend evenement: een grote NAVO-oefening waarbij zeker zo'n 7000 spotters met bussen uit heel Europa komen. Het toegangsgeld van 20 euro gaat naar een goed doel en wij kunnen ons spotters-hart ophalen aan rond de zeventig jachtvliegruigen, die we van zeer dichtbij kunnen zien: operationeel, dus startend, taxiënd en vliegend.

Toen ik vijftien was zei mijn moeder tegen me: "Ach, dat is vast weer een bevlieging die maar een paar maanden duurt." Ze kreeg echter ongelijk. Toen ik zestien werd kocht ik van mijn spaargeld geen brommer maar een camera, om vliegtuigen te fotograferen. Het werd een verslaving die nu al zesentwintig jaar duurt. De lucht van kerosine, de actie, de warmte van de straalmotoren als je soms op nog geen vier meter van al dit straaljagergeweld staat, dat geeft een geweldige kick! Met zijn camera schoot ik een kast vol dia's van toestellen waarvan er inmiddels vele niet meer vliegen.

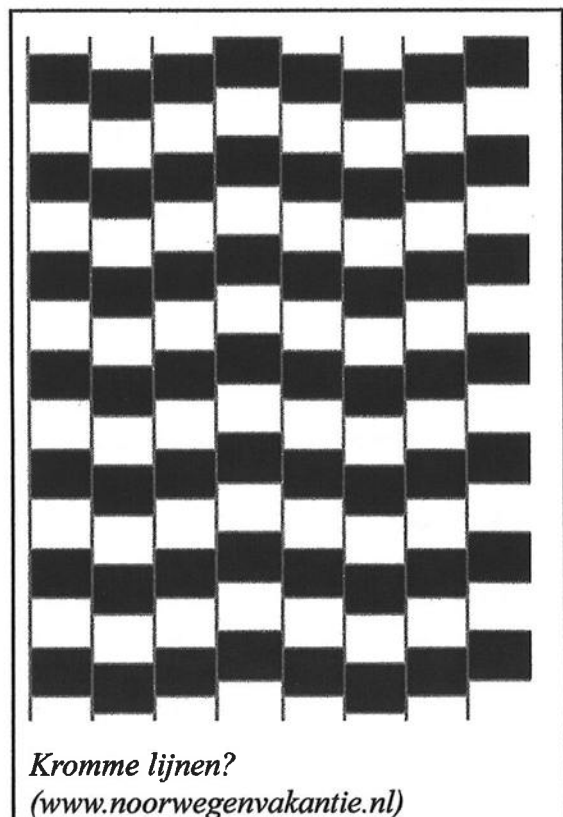
De SVVS, de Stichting Valkenburgse Vlieguig Spotters, is de spotting group van Valkenburg waarvan ik lid ben. De groep, met zo'n vijfhonderd leden, had een hele goede band met de marineleiding. Als er iets bijzonders op Valkenburg kwam dan hadden wij het voorrecht om op de basis die ene bijzondere kist te mogen fotograferen. Tegenwoordig zetten we dat op internet; vroeger hadden we een speciale hotline met iemand op Valkenburg. Bij toerbeurt belden we deze persoon 's morgens op en zetten zijn meldingen voor die dag op een antwoordapparaat, waarna iedereen dat antwoordapparaat kon bellen en beluisteren.

De club heeft ook een eigen clubblad, en organiseert allerlei spotters-activiteiten zoals uitjes naar een vliegbasis, praatjes

(bijvoorbeeld van een piloot) of een cursus digitale fotografie.

Wij hadden zelfs een heuse Award: wij bekeken wat de meest bijzondere kist was geweest die Valkenburg in het voorbije jaar had bezocht. Het betreffende squadron dat Valkenburg had aangedaan nodigden we dan uit om de Award te komen halen. Zo zijn er vliegruigen met hun bemanningen uit Amerika, Spanje, Frankrijk, Italië en nog veel meer landen speciaal naar Valkenburg gekomen om de Award te komen halen en weer terug te komen brengen. Helaas is deze tijd voorbij nu 'ons' Valkenburg gesloten is."

Als u ook eens wilt gaan kijken, in Nederland, België, of nog verder weg, dan kunt u informatie zoeken op www.scramble.nl/mil.htm. Deze site vermeldt alle oefeningen, luchtshows, en alles wat met luchtvaart te maken heeft.

Als ik het niet 'zie', dan lukt het niet.

Ton Staphorst

Als je als architecte een gezin hebt met opgroeiende kinderen, en een man die door zijn werk in het buitenland moet zijn, wat doe je dan? Je verhuist met het hele gezin, en zet je artistieke talenten in op een wijze die past bij je leven op dat moment. Op deze manier geraakte Mieke Rietveld, die tot voor kort in de Raadsherenbuurt woonde, in de kunst. Het betekende voor haar: een nieuwe wereld binnentreden van tekenen en schilderen.

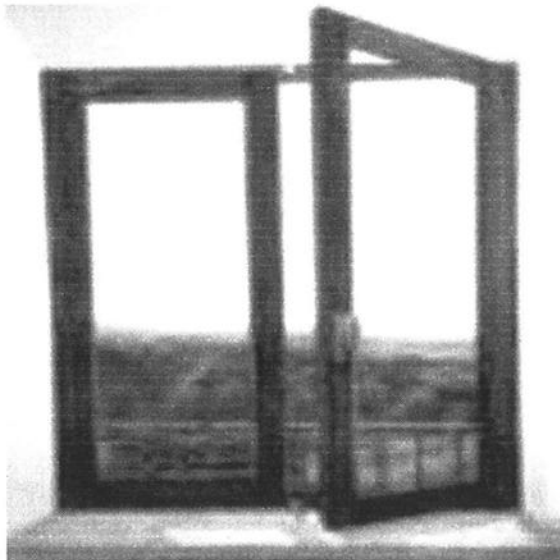
Om half negen gaat de deur aan de Kennedylaan in Oegstgeest open. In het (tijdelijke) huis van Mieke Rietveld is veel te zien. Bij binnenkomst denk ik: "Zo, die gaat slordig met geld om!" Ik zie een tafeltje met daarop een briefje van tien en een briefje van vijftentwintig, guldens wel te verstaan, met daarnaast wat munten. Zo voor het weggraaien! Waarom is niemand anders op het idee gekomen om achteloos wat papier in de zak te laten glijden? Dat papiergeld kun je nog inleveren bij De Nederlandsche Bank, dus maar gauw achteroverdrukken?

Van een poging tot verduistering is het echter niet gekomen. Niet alleen omdat wij te eerlijk zijn om zoiets te doen, maar ook omdat het niet om echt geld ging. Het papiergeld was levensecht, in perspectief, op een tafeltje geschilderd, compleet met kreukels en ezelsoren. Mieke vertelde dat zij op het idee kwam, toen zij haar werkster bezig zag en alvast haar loon had klaargelegd. Het was al enige tijd geleden, in het guldentijdperk dus, en het leek haar wel aardig om als herinnering aan het oude muntstelsel geen geld in een oude sok te bewaren, maar het blauw en rose op een andere manier voor de eeuwigheid vast te leggen. Een kwestie van zien dus.

Eenmaal in de huiskamer zag ik nog iets dat uiteindelijk gezichtsbedrog bleek te zijn: een geschilderd stapeltje brieven op een tafel. Wat zou er in die brieven staan? Een brief vanuit Nederland, geschreven op luchtpostpapier en verzonden naar het Verre Oosten, die nodigt uit tot lezen, al is het maar om te weten wie aan wie heeft geschreven. De luchtpostbrief heeft gezelschap van enkele andere brieven. Intrigerend, waarom liggen ze daar? Moet de afzender nog worden beantwoord? Of is er sprake van "return to sender"? De brieven zien er levensecht uit, telkens krijg je de neiging het stapeltje opzij te schuiven of zo. Maar die poging kun je lang volhouden, het is nep. Ook hier gaat het om in perspectief geschilderde brieven.

Mieke vertelt dat deze vorm van kunst, het schilderen van een fictieve werkelijkheid, bekend staat als trompe-l'oeuil, een vergissing van het oog, gezichtsbedrog of pure nep. Het komt wel vaker voor dat in de kunst een andere werkelijkheid wordt opgeroepen. Zo kun je in sommige kerken (bijvoorbeeld de Lodewijkskerk vóór de restauratie) houten pilaren zien, waarvan je denkt dat deze van marmer zijn. De zuilen zijn gemarmerd, zoals dat heet, een wijze van schilderen die vroeger op de ambachtsschool werd geleerd. In de catacomben van een kantoorpand, waar een personeelsvereniging een eigen stek heeft, waan je je in een huiskamer. Op een betonnen muur zijn ramen geschilderd. En zo zult u ook wel eens iets dergelijks hebben waargenomen. Mieke haalde ooit een venster bij het oud vuil vandaan, met de bedoeling dat naast haar trap op de muur te hangen en er een uitzicht op een weiland achter te schilderen. Dat zou de

suggestie wekken dat ze in een hoekhuis op het platteland woont. Vooralsnog is het een onuitgevoerd plan.

Mieke maakt niet alleen trompe-l'oeuils, ze schildert ook levensechte portretten. Ze vertelt dat zij niet tot resultaat kan komen, als zij niet ziet wat het moet worden. Voor haar is het van belang te weten waar het schilderij komt te hangen. Het moet echt in de sfeer van de lokatie passen. Voor een heel strakke, moderne omgeving schildert ze anders dan voor een familieportret dat komt te hangen tussen antieke spullen. En een klein kind schildert ze niet op een groot doek dat ook nog eens in de ruimte verdwijnt. Het bijzondere zit dan vooral in de omgeving waarin de geportretteerde personen worden afgebeeld, de omvang van het schilderij en de plaats waar het kunstwerk komt te hangen. Het schilderen van portretten is heel ander werk dan het maken van een 'trompe l'oeuil': in het portretteren zit veel meer vaart dan in het haast meditatieve, minutieus naschilderen van de werkelijkheid.

"Kan ik niet," bestaat niet. Iedereen die zijn naam leesbaar kan schrijven, kan tekenen, beweert Mieke. Het is vooral de kunst om je linker hersenhelft uit te schakelen, de helft waarin de ratio zit.

Tekenen en schilderen moet je met je gevoel doen, en door goed te kijken. Alles om je heen vergeet je dan, ook de tijd. Je kunt dan uren bezig zijn zonder dat je dat beseft. Een tipje van de sluier: als je iets wilt natekenen, kijk dan vooral naar de lijnen, niet naar het voorwerp. Leg desnoods iets dat je wilt natekenen op zijn kop, dan concentreer je je niet op het object, en wordt het gemakkelijker het denken uit te schakelen over 'hoe het moet'.

Mieke maakt ook combinaties van schilderkunst met concrete voorwerpen. Op een oude kast maakte ze een afdakje en beschilderde het geheel als ware het een badhokje op het strand, compleet met over de deur hangende handdoek. En een herinnering aan Schotland, waar zij enige tijd heeft gewoond, is niet af voordat een pak Weetabix en een megapot Marmite een plaatsje hebben gekregen op een schuin uit de muur komend plankje.

Mieke heeft zich op de schilderkunst toegelegd door haar verblijf in het buitenland. Inmiddels is zij weer een jaar of zes terug in het vaderland. Ze schildert nog steeds, en is zich daarnaast weer gaan toeleggen op haar oorspronkelijke beroep: architect. Aanschouwelijk gemaakt door computeranimaties (een computer kan het "zien" ondersteunen) zie ik een ontwerp van haar huis met atelier dat zal gaan verrijzen aan de Middelste gracht in Leiden. Zoals het kunst betaamt zijn de meningen verdeeld. Ditmaal over het ontwerp. Wat de welstandscommissie waardeert, een plat dak dat harmonieert met een nabijgelegen pand, is voor een andere commissie onaanvaardbaar, het moet een puntdak worden. Kortom, het zal nog wel enig getouwtrek worden, maar over een paar jaar staat er een eigentijds ogend pand in het centrum van Leiden.

Raadsherenloop 2005: recordtijden voor de heren en de meisjes!

Paul Kuijt

We daagden Lucas van de Wetering vorig jaar uit: probeer het 'baanrecord' te verbeteren, dat al negen jaar op naam van Colin Vrieze staat. Nou, dat hebben we geweten. Lucas kwam, zag en overwon. Ook bij de meisjes werd een record gebroken. Kortom, de Raadsherenloop 2005 werd een sportief succes.

Kleuterloop

In 2004 voor het eerst en wegens succes dit jaar opnieuw: wedstrijdje voor de kleuters tot 6 jaar als 'voorprogramma' van de Raadsherenloop. Vijftien kleintjes stormden op zondagochtend 14 augustus door de Johan de Wittstraat op jacht naar de grootste zak chips. Die prijs werd met overmacht gewonnen door Bastiaan Tan.

2,5 km voor jongens en meisjes

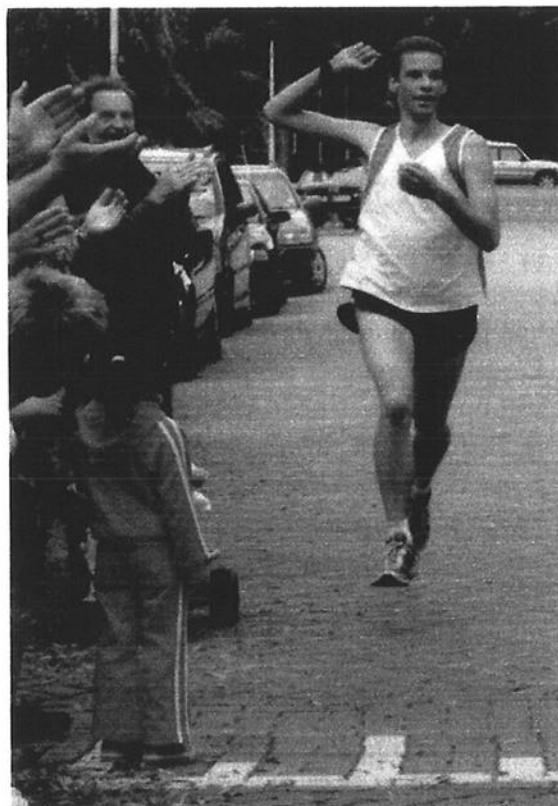
Twaalf jongens en meisjes tot 12 jaar liepen één rondje Leidse Hout. Wouter van Bergen won de beker bij de jongens. Met 11.25 was hij meer dan anderhalve minuut sneller dan hij vorig jaar liep. Tobias Kuijt werd in een mooie tijd tweede en Friso Weermeijer eindigde als derde. Alle drie mochten ze bij Nico van Hemert een PC-game uitzoeken, Wouter natuurlijk als eerste.

Andrea Kuijt liep de snelste meidentijd in de historie van de Raadsherenloop. Een baanrecord dus. Met haar 12.00 bleef ze Arleen Janssen (12.01) maar nét voor. Merel van Bergen werd derde. Andrea won de beker en mocht als eerste ook een mooie prijs uitzoeken.

5 km voor heren, dames en veteranen

Gé Boskamp was er in 2004 niet bij, maar hij deed in 2005 weer gewoon mee in de

categorie veteranen. Met succes, want hij sleepte de reusachtige beker al weer voor de vierde keer in de wacht. Ad Littel werd tweede en Frans vd Broek eindigde derde. Marjan Lauwerse liep de hele Raadsherenloop mooi gelijk op met Niels Blokker. Met haar eindtijd (25.35) werd Marjan met voorsprong eerste. Niels werd met dezelfde tijd vierde bij de heren. Vere Weermeijer eindigde als tweede maar ze liep de afstand bijna twee minuten sneller dan vorig jaar, dus Marjan moet volgend jaar oppassen. Els Roelofs werd derde. Tja, en dan de heren. Lucas zette met overmacht een nieuw baanrecord neer. Hij liep de 5 km in 18.40. Meer dan vijf (!) minuten sneller dan nummer twee, Arnoud Visser (23.55). Ron Slootbeek werd derde. Wie neemt het volgend jaar op tegen Lucas?

Uitslagen

Jongens

1.	Wouter van Bergen	11.25
2.	Tobias Kuijt	11.28
3.	Friso Weermeijer	12.13
4.	Daan Duurland	12.33
5.	Daan vd Berg	16.33
6.	Nico Elias	16.34

Meisjes

1.	Andrea Kuijt	12.00
2.	Marleen Janssen	12.01
3.	Merel van Bergen	13.14
4.	Emma vd Wetering	13.31
5.	Nenya Jochemsen	14.04
6.	Marie Verheule	23.10

Heren

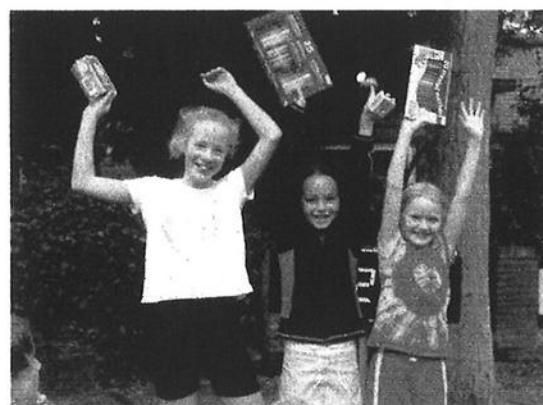
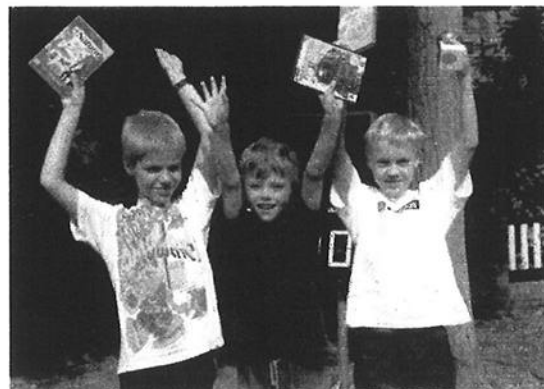
1.	Lukas vd Wetering	18.40
2.	Arnoud Visser	23.55
3.	Ron Slootbeek	25.02
4.	Niels Blokker	25.35
5.	Arie vd Wetering	27.12
6.	Erwin v. Bergen	28.12

Dames

1.	Marjan Lauwers	25.35
2.	Vere Weermeijer	26.30
3.	Els Roelofs	26.44
4.	Fransje Hardeman	27.39
5.	Ellen de Jong	30.17
6.	Judith vd Wetering	35.56

Veteranen

1.	Gé Boskamp	23.43
2.	Ad Littel	24.10
3.	Frans vd Broek d'Obrenan	24.21
4.	Maarten vd Plas	26.36
5.	Marcel van Tilborg	27.39
6.	Guus Onderwater	30.10

(foto's: Jeroen Hiemstra)

Meer foto's, plus bestelinformatie, tot eind december te vinden op:
<http://homepage.mac.com/leovisser1/photoalbum6.html> en op het buurtbord bij de brievenbus.

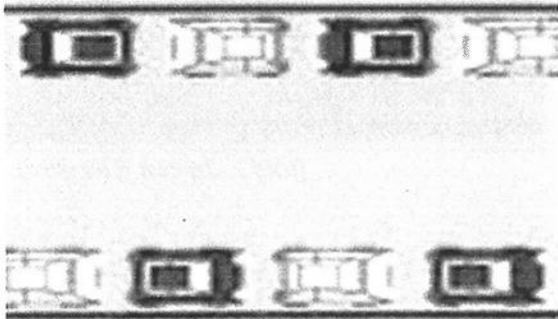
Estafette-column

Geef kinderen de ruimte om te spelen

Daan Iken

Onder dit motto wil ik deze column wijden aan een belangrijk onderwerp dat veel kinderen, en ik hoop ook ouders, bezighoudt in de Raadsherenbuurt: veilige ruimte voor kinderen in de buurt om te spelen. In onze buurt neemt het aantal geparkeerde auto's van bewoners steeds verder toe en dat gaat ten koste van de speelruimte en de veiligheid van onze kinderen. Dit speelt vooral in de Fagelstraat en in iets mindere mate in de Johan de Wittstraat.

Nu zelfs het huidige kabinet bij monde van minister Sybilla Dekker zich heeft uitgesproken voor meer ruimte voor de kinderen (zie www.vrom.nl/pagina.html?id=21403) kunnen we in de Raadsherenbuurt niet achterblijven met een initiatief. Aan de slag dus. Welke mogelijkheden zijn er om praktisch en effectief iets te doen? Tenslotte zal ik u in het kader van het thema "zien" nog een persoonlijke droom of vergezicht presenteren.

Het "anders parkeren" scenario

Vanaf vandaag kunt u uw auto ergens anders parkeren in plaats van voor de deur. Deze oproep geldt met name de bewoners van de Fagelstraat en de Johan de Wittstraat. Mogelijkheden te over. De LUMC-parkeergarage of het parkeerterrein van het Rijnlands Revalidatiecentrum. Het is even lopen en het kost wellicht wat, maar het is reuze effectief en dient nog een ander doel, namelijk meer bewegen.

Het om-de-hoek-parkeren scenario

U kunt uw auto ook parkeren op een vrije plaats om de hoek. Denk hierbij aan de Van Ledenberchstraat, de Van Slingelandtlaan of zelfs de Warmonderweg: daar is het nooit echt vol. Bewoners van de betrokken straten zullen hier niet enthousiast voor zijn, maar wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen.

Het speelstratenplan

Dit is een initiatief dat in een aantal gemeenten in Nederland in opkomst is en waarbij een aantal keren per jaar de straten worden omgetoverd tot speelstraten door de auto's uit de buurt te weren. Meer informatie hierover is te vinden op www.speelstraten.nl. Het is een aardig idee, maar dit initiatief biedt niet echt permanent veel meer ruimte voor kinderen, en het zal op zo'n dag maar net regenen... Eigenlijk zou het iedere dag speelstratendag moeten zijn.

Het tuinparkeren

Een eenvoudige en effectieve oplossing: u sloopt het hekje van de voortuin, laat de voortuin bestraten en parkeert uw auto in de voortuin. Niet mooi, wel effectief. Als twintig buurtgenoten dit doen ontstaat er veel meer ruimte in de straat en het straatbeeld verandert ingrijpend. Vooral als u twee of drie auto's hebt is het effect groot.

Ondergronds parkeren

In de nieuwbouw van de Vogelbuurt (Spechthof) is een prachtige ondergrondse parkeeroplossing gerealiseerd. Deze oplossing zou ook in de Raadsherenbuurt gerealiseerd kunnen worden. De straat wordt uitgegraven, in de sleuf die er

ontstaat wordt een betonnen 'U' geplaatst waarin aan- en afvoerleidingen lopen en daar kunnen we al ons storende blik in kwijt. De bovenkant wordt afgedekt met een houten of metalen rooster en ziedaar: er ontstaat een prachtig mooi en ruim woongebied waarin het een eldorado is voor spelende kinderen. Ik geef toe dat er wat problemen overwonnen moeten worden maar het resultaat zal geweldig zijn: veel meer veilige ruimte voor onze kinderen.

Tenslotte

De komende periode zal ik zelf een experiment uitvoeren en mijn auto niet meer in de straat parkeren. Ik vertrouw erop dat de parkeerruimte voor mijn deur vrij blijft en dat dit een stimulans is voor de burens om dit ook te doen waardoor er meer speelruimte ontstaat in de straat. Ik geef de pen door aan Merel en Jeroen Roelofs die erg veel op straat spelen en dus ervaringsdeskundig zijn op dit terrein.

Het oog

Els Roelofs

Zuiver biologisch bekeken is de mens een oogdier. Veel aan de mens verwante zoogdieren vinden hun weg op aarde voornamelijk met hun neus, hun oren of hun tastzin, maar voor ons zijn onze ogen zijn het venster op de wereld. Een blinde zal vertellen dat hij met zijn gescherpte gehoor en tastzin niet onderdoet voor een ziende. Zo kon vogelkenner en zanger Jules de Corte aan het zingen van de vogels die in de takken zaten, horen hoe hoog de bomen waren. Zijn beeld van de werkelijkheid is minstens zo gedetailleerd en interessant als dat van zienden, maar wel anders. Onze blinde buurtgenoot Jac Peeters herkent zich in deze uitspraak en

hij vult aan: "Bij blinden ontbreekt een primaire bron van waarnemen. Dat valt niet altijd gemakkelijk te compenseren. Ik kan bijvoorbeeld op het Raadsherenfeest met een buurtgenoot een interessante discussie hebben over de wenselijkheid van een gezondheidscentrum in deze wijk. Maar als hij mij de volgende dag op straat zou tegenkomen en groeten zou ik zijn stem misschien niet herkennen."

Voor oogdieren zijn de elektromagnetische trillingen die we licht noemen de belangrijkste informatiebron. Deze trillingen worden in diverse golflengtes weerkaatst door de dingen om ons heen.

We vangen ze op met ogen die, met die van uilen, valken, katten en apen, tot de beste behoren van het dierenrijk.

Mensenogen zijn voor in het hoofd naast elkaar geplaatst, wat het mogelijk maakt afstand en diepte te schatten, onmisbaar voor ruimtelijk inzicht.

In het verleden van de mensheid was goed kijken van levensbelang bij het jagen en voedsel verzamelen.

Hoe werkt een oog eigenlijk? En hoe zit dat nou met bijziendheid en verziendheid?

Op de website van Ooglasertrefpunt.nl staat het zo goed uitgelegd dat hieronder een samenvatting hiervan volgt:

Het oog brengt invallende lichtgolven samen tot een scherpe afbeelding (focussen) op het centrale gedeelte van het netvlies aan de achterkant van het oog. Daar wordt licht omgezet in elektrische impulsen die naar de hersenen worden verstuurd en daar tot een afbeelding worden vertaald. Je *kijkt* met je ogen, maar *ziet* met je hersenen.

Om het beeld scherp te krijgen, moeten de lichtstralen, die binnenvallen via het hoornvlies en de ooglens, dus precies met elkaar samenvallen op het centrale gedeelte van het netvlies. Als dit niet het geval is, dus wanneer de lichtstralen niet op het netvlies bij elkaar komen, maar net ervoor of erachter, dan is het zicht

onscherp. Oorzaak hiervan kan zijn dat het hoornvlies te plat is of juist te bol in verhouding met de diepte van het oog. Dit is te verhelpen met contactlenzen of een bril. De laatste jaren wordt ook behandeld met laser of door het plaatsen van een kunstlens in het oog.

Bijziendheid (myopie)

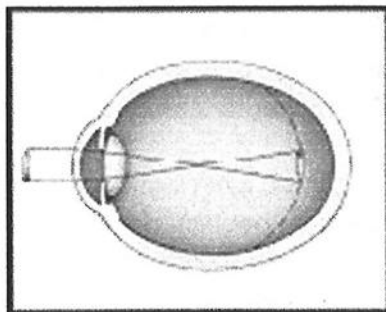
Bijziende mensen zien zonder bril van dichtbij goed en van veraf slecht. Het bijziende oog is meestal dieper dan het normale oog of het hoornvlies is te bol, waardoor het licht teveel gebroken wordt. Bij bijziendheid worden de lichtstralen vóór het netvlies gebundeld. Hoe sterker de bijziendheid, hoe korter de afstand waarop nog scherp kan worden gezien. Bijziendheid wordt gecorrigeerd met min-glazen. De glazen in de bril verkleinen het beeld.

Verziendheid (hypermetropie)

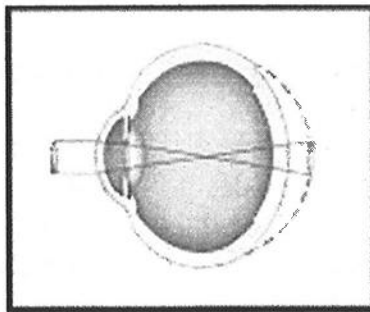
Iemand die verziend is, ziet dichtbij onscherp. Het verziende oog is korter dan het normale oog of het hoornvlies is niet bol genoeg. Het licht wordt gebundeld achter het netvlies. Bij geringe verziendheid kan dit nog worden gecompenseerd door de lens aan te spannen (accommoderen). Verziendheid wordt gecorrigeerd met plus-glazen. De glazen in de bril vergroten het beeld.

Astigmatisme (cylindrische afwijking)

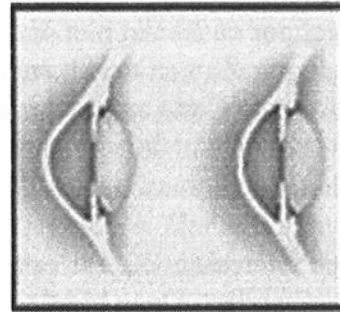
Deze afwijking geeft problemen met zowel dichtbij als in de verte zien en komt op

Bijziendheid

Verziendheid

Cylindrische afwijking

*Beweeg het papier
naar je toe/van je
af, terwijl je naar
de stip in het
midden blijft
kijken...*

Kijk naar de zwarte stip in het midden en beweeg je hoofd naar voren / achteren

zichzelf voor, maar ook in combinatie met bij- of verziendheid. De optische breking is verschillend in afzonderlijke vlakken van het hoornvlies. Dit veroorzaakt een wazig en vervormd beeld. Je kunt de vorm van een astigmatisch oog het best vergelijken met de vorm van een rugbybal. Astigmatisme veroorzaakt een wazig en vervormd beeld en wordt meestal gecorrigeerd met een cilindrisch brillenglas, een harde contactlens of een speciale 'torische' zachte contactlens.

Presbyopie (ouderdomsverziendheid)

Presbyopie begint wanneer lezen zonder bril een probleem wordt. Naarmate een mens ouder wordt, worden de ooglens stugger, waardoor deze het vermogen

verliest om scherp te stellen (te accommoderen). Dit natuurlijke verschijnsel wordt 'presbyopie' genoemd. Presbyopie wordt opgelost met een leesbril. Vaak is op den duur een sterkere leesbril nodig, omdat het scherpstelvermogen steeds verder afneemt. Aan ouderdomsverziendheid is weinig te doen, ook niet met refractieve oogchirurgie. Presbyopie begint rond de leeftijd van 40 jaar.

Bronnen: www.ooglasertrefpunt.nl en
Leerboek oogheelkunde (Ophthalmology, Hollwich)

Bleven de meeuwen schreeuwen?

Johanniek van der Molen

In april van dit jaar hebben de gullbusters gekeken hoe ze de Fagelstraat meeuwenvrij zouden kunnen houden. Aan de even zijde werd op het platte dak een constructie aangebracht van latten, ijzerdraad en afzetlint. Aan de oneven zijde werd elke twee weken het dak minutieus bekeken op nesten en eieren. Heeft het geholpen?

Zeker is dat er dit jaar geen jongen zijn opgegroeid op de daken van de Fagelstraat. En dat is een hoopvol begin, omdat nestsucces een belangrijke factor is bij de keuze van een nestplaats in volgende jaren. Toch is er, ook op de even zijde, een aantal nesten en eieren aangetroffen, ondanks de 'afschrikwekkende' constructie, en ook aan de oneven zijde zijn nesten gesignaleerd. Die zijn allemaal vernietigd.

Natuurlijk waren we niet vrij van schreeuwende meeuwen, maar omdat het geschreeuw afkomstig was van meeuwen die verderop nestelden was het naar de ervaring van de Fagelstraat bewoners toch een stuk rustiger dan vorige jaren. Had het zin om een constructie te maken? Het lijkt erop dat het middel niet voor de volle 100 procent effectief is, maar wel belemmerend werkt. In combinatie met regelmatig dakbezoek werkt het zeker. Duidelijk is dat de meeuwen hun toevlucht elders hebben gezocht. Op platte daken bij de Rijnsburgerweg hadden ze nog nooit zoveel overlast als dit jaar.

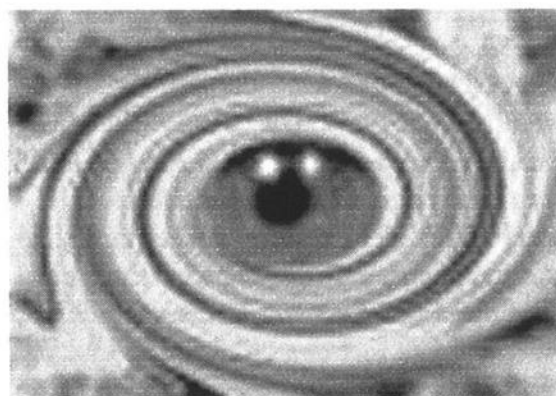
Vóór de najaarsstormen losbarsten zullen de gullbusters het afzetlint op het dak verwijderen. En wellicht volgend voorjaar weer aanbrengen.

Het mooiste voor de gullbusters was toch het gevoel, gesteund door de bewoners, zelf de verantwoordelijkheid voor het aanpakken van dit probleem te kunnen nemen en niet te hoeven wijzen naar en wachten op een niet betrokken overheid.

Helder zien

Mirjam Jochemsen

Ieder die dit leest heeft twee ogen. Ikzelf heb er ook twee. Maar niet zover hier vandaan woont een bijzondere, energieke en zelfverzekerde jonge vrouw, Tania, die daar anders over denkt: volgens haar hebben we er allemaal drie. Met dat 'derde oog', een innerlijk weten en innerlijk zien, kunnen we heel veel waarnemen van wat eigenlijk onzichtbaar is. Je zou het ook een zesde zintuig kunnen noemen. Zoals bijna alle kinderen voelde Tania het op de lagere school haarfijn aan als mensen iets anders zeiden dan ze voelden. Anders dan de meeste kinderen, die geneigd zijn deze intuïtieve gave af te sluiten, dicht te stoppen, om aan verwachtingspatronen van buitenaf te kunnen voldoen, heeft Tania hem juist in de loop van haar leven meer ontwikkeld. Het vermogen om mensen te doorgronden en aan te voelen is zo bij haar in de loop der jaren uitgegroeid tot

wat in de volksmond helderziendheid heet: bij degene die ervoor open staat ziet Tania wat er in die persoon omgaat, wat hem of haar bezighoudt, en zelfs hoe iemands leven er in de toekomst uit kan zien.

Beelden

Enkele jaren geleden gebruikte ze hier tarotkaarten bij. Het leggen van de kaarten riep in haar hoofd beelden op waarmee zij de persoon voor wie de kaarten bestemd waren beter kon begrijpen en helpen. Naar eigen zeggen heeft ze nu geen kaarten meer nodig, omdat de beelden ook langs andere weg, zonder kaarten, in haar hoofd komen.

Hoe gaat ze dan wel te werk? Als iemand voor een consult komt, concentreert ze zich goed op die persoon door te mediteren op diens naam. Dan komen de beelden vanzelf. Ook een foto is voor haar een goed hulpmiddel om deze beelden op te roepen en met de ander in contact te komen. Ze ziet van alles: concrete beelden, gebeurtenissen, kleuren, energieën. Al kan ze van die laatste niet goed uitleggen hoe ze die ziet. De beelden worden haar doorgegeven vanuit de 'andere wereld', waar zich onze engelen bevinden, gidsen. Iedereen heeft één of meer van die gidsen, en Tania is een soort medium voor hun boodschappen. Door goed te luisteren naar die boodschappen én naar de mens tegenover haar weet ze een beeld van het leven van de betreffende persoon te krijgen. Met wat ze op deze manier te weten komt kan ze iemand die met vragen of problemen bij haar komt, helpen.

Balans zoeken

Of ze het ooit eng heeft gevonden, deze bijzondere gave, dit zesde zintuig? Nee, eng niet. Wel moeilijk. Zij merkt dat het sommige mensen afschrikt als zij weten dat ze bezig is met dingen die niet 'gewoon' zijn, niet maatschappelijk aanvaard. Voor velen is deze manier van in de wereld staan heel confronterend. (Dat is

ook de reden dat ze niet duidelijk herkenbaar in dit verslagje genoemd wil worden.) Het maakt haar tot iemand die 'anders' is, en het valt niet mee om daarin haar eigen weg te gaan. Wel denkt ze dat het mensen goed zou doen als ze meer zouden luisteren naar wie ze werkelijk zijn, niet altijd willen voldoen aan verwachtingspatronen, maar zich afvragen: is dit werkelijk wat ik wil? Dat geeft een enorme vrijheid. Het leert je ook om om te gaan met de vrijheden die de huidige maatschappij ons geeft, waarin allerlei oude zekerheden en vanzelfsprekendheden zijn weggefallen. Dat brengt mensen in de problemen, omdat ze zichzelf slecht blijken te kennen en er niet meer komen

met alleen rationele afwegingen. Dat is volgens Tania de kunst: gevoel en ratio met elkaar in balans te brengen. En dat is ook waar zij mensen bij wil helpen, door ze zich bewust te maken van hun

diepe drijfveren en motivaties. Daar steeds beter in worden, dat is wat ze wil. Ze is dan ook nog lang niet uitgeleerd en volgt regelmatig cursussen om zich verder te ontwikkelen. Soms een intuïtieve cursus, maar op dit moment houdt de meer 'aardse' opleiding voor coaching en consultancy haar intensief bezig. "Ik wil gewoon midden in de maatschappij staan, maar wel op een manier die bij me past," geeft ze aan. "Ook voor mij blijft het een zoeken naar de goede balans."

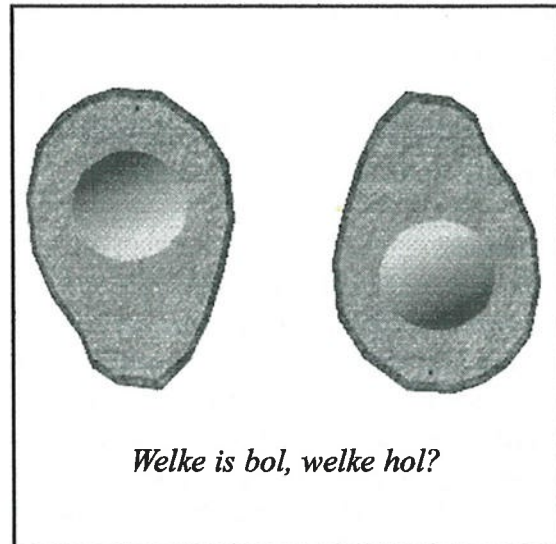
Eng vindt ze het dus zelf niet. Maar er zijn volgens haar wel mensen die vergelijkbare gaven op een verkeerde manier gebruiken. Op paranormale beurzen, zoals er jaarlijks in de Pieterskerk een plaatsvindt, komt ze niet meer. "Daar lopen teveel mensen met

negatieve energie rond, mensen die hun gave op een verkeerde manier gebruiken om geld te verdienen.”

Verstandig

Ik zal eerlijk zijn: ik zal niet gauw voor een consult naar een helderziende gaan. Maar als ik dat wel zou overwegen, zou Tania voor mij zeker in aanmerking komen. Ik heb bijzonder prettige herinneringen aan ons gesprek. Ondanks ons ‘zweverige’ gespreksonderwerp komt Tania verstandig, integer en betrouwbaar over, en in elk geval heeft ze een goed luisterend oor en veel mensenkennis. Iemand die het, zoals zij, ruim zeven jaar uithoudt als eerste vrouwelijke groepsmanager van het rijdend personeel bij de Haagse Tramweg Maatschappij, en het voor elkaar krijgt daar als zeer gewaar-

helass wegferalle!

Kijken naar de natuur

Ad. Littel

In de vorige eeuw was er gedurende vele jaren een boekje voor de herkenning van vogels te koop dat heette “Zien is kennen”. Voor mij vormt deze herinnering een mooie opstap om te stellen dat dit meestal niet waar is. En als het al waar is, dan betekent ‘kennen’ nog niet ‘begrijpen’.

Het ‘kennen’ van die boektitel heeft eigenlijk betrekking op de vaardigheid tot het ‘herkennen’ van vogelsoorten. Dat is een vaardigheid die men moet oefenen. Door de herhaalde waarneming van een huismus en een ringmus zal men het onderscheid steeds gemakkelijker maken. Uiteindelijk lukt het binnen een seconde. Er zijn natuurlijk ook vogelsoorten waarbij dit lastiger is, zoals een gewone buizerd en een ruigpootbuiser. Daarvoor moet een bepaald kenmerk goed kunnen worden waargenomen, anders kun je de

zekere naamgeving aan je waarneming wel vergeten. En in enkele gevallen lukt het helemaal niet met je gezichtsvermogen; dan moet je andere zintuigen te hulp roepen, zoals je gehoor. Alleen daarmee kun je met zekerheid onderscheid maken tussen fitis en tjiftjaf, of tussen kleine karekiet en snor.

Wat is de waarde van het kunnen herkennen van een soort bij het ‘vogelen’? Voor de ene mens zal dat het gevoel zijn dat hij intenser kan genieten van de natuur, terwijl het voor de andere misschien echt de sport is om sneller en beter dan anderen vogels een soortnaam te geven. Behalve aan die vaardigheden van ‘sneller en beter’ kennen sommige vogelaars ook nog belang toe aan ‘completer’. Er zijn vele ‘bird spotters’ in Nederland dagelijks alert om een nieuwe soort aan hun persoonlijke waarnemingslijst te kunnen toevoegen.

Een sms-bericht doet hen met telescoop-toeter plus camera in de auto springen om een zeldzame soort, meestal een 'dwaalgast', in het vizier te krijgen. Dat is de wedkamp van de mensen die tot de 300-ers willen behoren: binnen Nederland aantoonbaar meer dan 300 vogelsoorten hebben waargenomen.

Niet kennen

Maar hoe sta jij hier nu in, Ad, zou u mij kunnen vragen. Welnu, doordat ik onder meer met opvallend goed gevolg biologie heb gestudeerd, heb ik de neiging om deze manier van naar natuur kijken zwaar te relativiseren. Ik gun iedereen zijn genieten, dan wel zijn sport, maar voor mij is een waargenomen soort op de eerste plaats een waargenomen soort. De wetenschap om die soort te kunnen benoemen, de taxonomie, is hoofdzakelijk een hulpwetenschap, een middel om waarnemingen te registreren en te ordenen in de hoop dat er wetmatigheden in te ontdekken zijn. Uit ervaring weet ik, dat deze hulpwetenschap een hele lastige kan zijn. Ik gaf al het voorbeeld van de twee buizerdsoorten waarbij het niet eenvoudig is uitsluitsel te geven over de soortnaam. Het kan nog veel

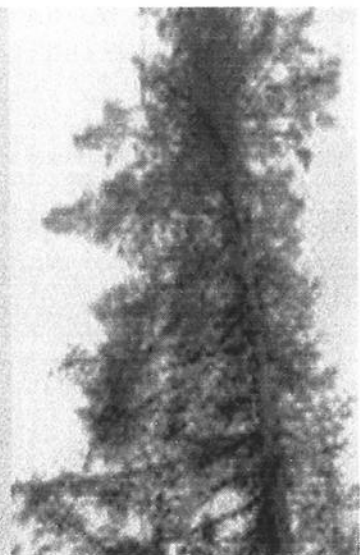
lastiger. Er zijn veel soorten planten en dieren waar het adagium 'zien is kennen' helemaal niet opgaat. Daar moet je - niet zelden met veel moeite, bijvoorbeeld onder een microscoop of na een ingewikkelde preparatie of chemische test - een serie kenmerken elk voor zich vaststellen, waarna in een herkenningstabel kan worden besloten tot een soortnaam. En dan zijn er nog vele soorten die ook langs die weg niet kunnen worden onderscheiden. Ik denk bijvoorbeeld aan insecten (waaronder hele families van kevers voorkomen die duizenden soorten omvatten) waarvan de vrouwelijke dieren alleen maar tot een soortnaam kunnen worden herleid doordat ze er in een proefopstelling blijk van geven zich tot een bepaald mannelijk dier aangetrokken te voelen, en waarbij dat mannelijke dier zich alleen van andere soorten onderscheidt in enkele morfologische details in de directe omgeving van zijn geslachtsorgaan. En dan spreken we over diertjes van soms maar een halve millimeter!

Voor mij is kijken naar dieren en planten dan ook een manier om vragen te formuleren. 'Zien' is hier dus niet 'kennen', maar een middel tot 'niet

ZIEN

Ik zie een boom. Een stam met takken, takjes, naalden.
Wat zou ik jong zijn als het daarbij bleef.
Maar 't is een lariks, hij beweegt zijn lange armen
met draperieën en hij danst en rouwt.
Wat ben ik oud.
Ik zie de zee, het water danst tot aan de horizon.
Daar blijft het bij: het doet me denken aan de zee.
Wat ben ik jong.

M. Vasalis

kennen', een middel tot het formuleren van onderzoekbare vragen. Waarom staat een plantensoort alleen aan bepaalde oevers van plassen of beken? Waarom vind je een zweefvliegensoort voornamelijk op de bloemen van een bepaalde plantensoort? Het 'waarom' is voor mij veel intrigerender dan het 'dat'.

Soorten 'kijken'

Tot slot wilt u misschien nog van mij weten, hoe ik in de natuur loop als waarnemer van soorten planten en dieren. Welnu, dat hangt volledig af van mijn voornemen.

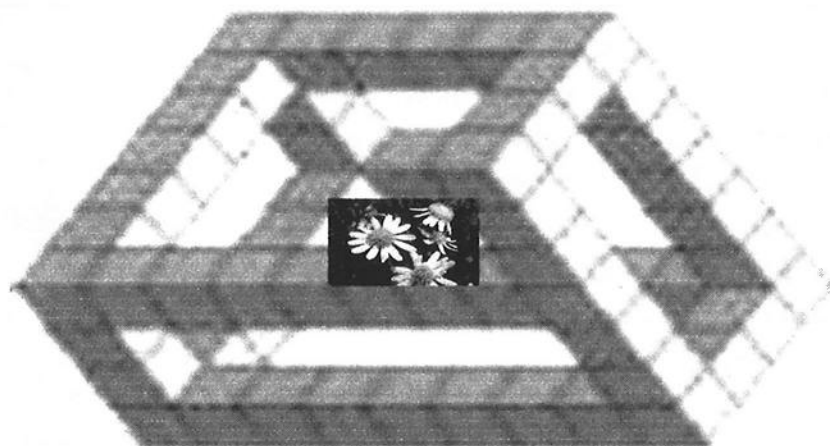
Soms kies ik voor fietsen met oogkleppen: ik kies voor een sportieve prestatie, maar sluit me ondertussen toch niet helemaal af voor waarnemingen van vegetaties die de landschappen die ik doorkruis kenmerken, en soms merk ik zelfs een bijzonderheid op, een rare vogel of plant, waarvoor ik desnoods even een stopje maakt om de waarneming te optimaliseren.

Soms is het doel: wandelen in het landschap. Ik zie voornamelijk cultuurlandschap, en vraag me voortdurend af of de bouwwerken die ik waarneem passen in het historisch karakter van dat landschap, of het grondgebruik nog normaal agrarisch is of daarvan afgeleid, en dan ontkom ik er tot slot niet aan om me af te vragen of de planten- en diersoorten die ik zie, een typische toevoeging betekenen aan mijn conclusies over dat cultuurlandschap.

Loop ik toevallig toch in een natuurlandschap, dan kan ik me bijvoorbeeld afvragen of de waarneming van rankende helmbloem of dauwbraam moeten leiden tot de conclusie dat het desbetreffende bos onder zware druk van ammoniakbelasting uit de veehouderij zucht.

En soms kies ik voor een excursie om een bepaalde groep te inventariseren. Dan ga ik op afspraak met anderen een gebied in - dat kan ook een vakantiebestemming zijn - waar ik nauwgezet alle soorten van die groep poog te arresteren. Dit is natuurlijk het meest gemakkelijk met planten en vogels. Maar je kunt dat ook wel doen met dagvlinders, sprinkhanen en paddestoelen. Dit alles klinkt u als lezer misschien veel te fanatiek of te cerebraal in de oren.

Misschien kunt u zich dan tot besluit van dit vertoogje toch ook iets voorstellen bij mijn ochtendstemming, wanneer ik op het perron van spoor 8b van station Leiden Centraal sta te wachten op een trein richting Den Haag. Soms vallen mij dan de planten op die in de spleten tussen de trottoirtegels van dat perron groeien (dat zijn al gauw drie tot vijf soorten, en het lijkt erop dat niemand anders dat in de gaten heeft), en op andere dagen zie ik dat niet omdat ik lijd aan zware gedachten, of zie ik hooguit dat immer toenemende aantal exemplaren bezemkruiskruid dat sedert enkele jaren ook het ballastbed van dit station heeft veroverd. Maar hoe je je ook voelt, je ziet eigenlijk altijd wel natuur.

De FNV voert een campagne die mensen erop wijst dat ze vaak nodeloos geld laten liggen. Dit geldt met name voor ouderen, uitkeringsgerechtigden en huishoudens met een laag inkomen. Niet alleen FNV-leden, maar iedereen in de regio Leiden, kan bij de FNV Belastingsservice gratis individuele hulp krijgen bij het invullen van de formulieren om geld terug te vragen. Belangrijke 'potten' zijn de zorgtoeslag, de bijzondere bijstand en de Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven (kosten in verband met ziekte, invaliditeit, zwangerschap en ouderdom.)

Bereikbaarheid FNV Belastingsservice: belleiden@hotmail.com of telefoonnummer 06-1840 2522 (woensdagen 11.00-12.00 uur en 20.00-21.00 uur)

Corrie Svensson
Belastingsservice Leiden

Spreekuren voor wijkbewoner bij gezondheidscentrum Hebe

Annet Gijsman

Stichting Dienstverlening Leiden / Stichting Radius

Tel.: 707 42 00 (maandag, dinsdag en donderdag)

Tegenwoordig kunnen alle bewoners van het Boerhaavedistrict (waar ook de Raadsherenbuurt onder valt) gebruik maken van een aantal nieuwe voorzieningen. U kunt via gezondheidscentrum Hebe een afspraak maken of zelf rechtstreeks met de betreffende stichting contact opnemen. Hier ziet u de mogelijkheden nog eens op een rijtje:

Maatschappelijk werkers: maandag van 13.00 – 17.00 uur

Deze hulpverlening is gratis en vertrouwelijk en u heeft geen verwijfsbrief nodig. U kunt met allerlei problemen terecht. U kunt rechtstreeks bellen met de Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Midden Holland: 522 27 27.

Cliënt-/ouderadviseur: donderdag van 13.00 – 15.00 uur

De cliënt-/ouderadviseur is een vraagbaak en adviseur voor senioren, mantelzorgers en mensen met een handicap of chronische ziekte. Hij geeft onafhankelijk advies, u hoort wat de mogelijkheden zijn en u beslist zelf! De adviseur kan ook voor u bemiddelen, u begeleiden en u ondersteunen bij het maken van keuzes die de kwaliteit van het leven bevorderen. Rechtstreeks bellen met Stichting Dienstverlening Leiden is ook mogelijk: 707 42 00.

Gespecialiseerde zorg & Periodieke Controle Gezondheid Senioren:

Woensdag van 13.00 – 17.00 uur en donderdag van 15.00 – 17.00 uur

Gespecialiseerde verpleegkundigen van Thuiszorg Groot Rijnland leren u beter om te gaan met uw chronische ziekte of aandoening door het geven van advies, praktische tips en voorlichting. Of u kunt, wanneer u 60 jaar of ouder bent, uw gezondheid laten controleren (Periodieke Controle Gezondheid Senioren) door een wijkverpleegkundige. Er wordt onder meer aandacht besteed aan conditie, levensstijl en gezondheidsrisico's, zoals overgewicht, hoge bloeddruk, voedingsgewoonten en beweging. Afspraak maken? Bel het secretariaat Leiden: 516 14 15.

(Gezondheidscentrum Hebe, Rijnsburgerweg 163, Leiden. Tel.: 519 0979.)

Familieberichten en verhuizingen

Op 21 september is Eugénie geboren, dochter van Anne Michiels van Kessenich en Huib Kruijt, zusje van Emilie en Isabelle, Fagelstraat 21.

Op 6 juni is Oisín geboren, zoon van Alan Clinton en Kiki Breet, Fagelstraat 4. Oisín is een ierse naam, uitspraak 'osheen' (engels), oftewel 'osjién' (nederlands). Oisín is inmiddels 4 maanden oud en ontwikkelt zich voorspoedig.

In maart zijn Marcel en Kirstin van Bussel en hun zesjarige dochter Jane, vanuit de binnenstad van Leiden, op de Warmonderweg 43 komen wonen. Daarvoor hebben zij in vele landen van de wereld gewoond en gewerkt (o.a. Kenia en Bangladesh). Dochter Jane is Keniaanse van geboorte en zit in groep 3 van de Leidse Houtschool. Marcel is bouwclaimmanager bij een groot internationaal bedrijf, Kirstin is van oorsprong planologe mbt ontwikkelingslanden en is zich nu aan het omscholen (Nederland is nu eenmaal geen ontwikkelingsland) en werkt verder als vrijwilligster bij de Wereldwinkel in Oegstgeest.

Nog meer nieuwe Leidenaren

Caroline, Kees & Amélie Verbaas
Johan de Wittstraat 55

Op 19 juli reed de verhuishwagen de Johan de Wittstraat in en werden wij officieel Leidenaren!

Van een dorp naar de stad, maar het voelt precies omgekeerd. Wij komen uit Pijnacker maar eigenlijk hebben we hier veel meer een 'dorpsgevoel'. Wat ons meteen opviel is dat iedereen elkaar nog groet. Ook werden wij door de rest van de straat warm welkom geheten. Kortom wij voelden ons meteen thuis. We zijn vooral verhuisd om een kortere reistijd te hebben naar ons werk in Amsterdam en zo wat meer tijd over te houden voor ons dochtertje Amélie (11 maanden). Als ze wat groter is kan ze lekker gaan spelen met de andere kinderen uit de buurt. Speciaal voor de al wat grotere kinderen hebben wij

een voorleesverhaaltje gemaakt van één van onze belevenissen tijdens de verbouwing van het huis. Voor het puin hadden wij een grofvuilcontainer gehuurd en op een dag troffen wij daar een damesfiets in aan.

Het verhaal van Bataafje

Op een bewolkte zondagmorgen werd Bataafje gewekt door het geluid van stortend afval. Geschrokken keek hij op. Tot zijn verbazing lag hij in een grofvuilcontainer. Hoe was hij daar nu terechtgekomen? Hij piekerde en hij peinsde maar hij kwam er maar niet achter. Had zijn baasje hem daarin achtergelaten of hadden vandalen hem gedropt? Door de

val in de container deed zijn zadeltje heel erg pijn. Hij had een grote schaafwond opgelopen. De vuilstorter stond met even grote verbazing naar Bataafje te kijken. Hij tilde Bataafje uit de container en zette hem met zijn bandjes op de stoep. Bataafje stond er maar sneu bij.

De vuilstorter heette Kees en Kees ging in de buurt vragen of iemand Bataafje kende. Maar niemand wist waar hij thuis hoorde. Daar stond Bataafje. Inmiddels was het heel hard gaan regenen en de druppels liepen langs zijn spaakjes. Kees kreeg

medelijden met hem en wilde hem naar de schuur rijden. Maar Bataafje kon niet rijden want hij stond op slot. Daarom werd hij naar de schuur gedragen. In de

schuur stonden twee andere fietsen en ze werden meteen dikke vrienden.

“Waar kom jij vandaan Bataafje?”, vroegen de andere fietsen. “Ik weet het niet,” antwoordde Bataafje, “sinds de val ben ik mijn geheugen kwijt. Ik weet alleen nog dat er altijd een kindje bij mij achterop zat, kijk maar, de voetsteuntjes zitten er nog.” “Oh”, zeiden de andere fietsen, “dat komt mooi uit want Kees heeft ook een kindje. Maar dat is nog wel een beetje te klein om achterop te zitten.”

Kees had inmiddels de politie gebeld om te vragen of Bataafje misschien vermist werd. Dat was niet het geval, maar een sterke politieman kwam Bataafje toch ophalen. Bataafje werd bij alle andere weesfietsen neergezet. Een week verstreek en toen een maand en Bataafje begon de moed al op te geven. Maar op een dag in september kwam dezelfde politieman Bataafje halen. Hij zei: “Ik heb goed nieuws voor je Bataafje. Na een lange zoektocht door heel het land hebben we je baasje terug gevonden”. Bataafje bleek door boeven te zijn gestolen in Boxtel, dat is een plaats héél ver hier vandaan. En wat waren Bataafje en zijn baasje blij toen ze elkaar weer zagen!

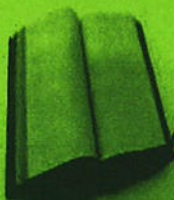

* De gouden stamper mocht dit jaar meegenomen worden door Leo Huvers voor zijn overheerlijke hutspot. Een eervolle vermelding kregen Aji en Kasper Grootenhuis voor de eerste halal hutspot in onze 3-oktoberhistorie. Voor Aji een mooi bekroning op haar zojuist afgeronde inburgeringscursus!

* Beste burens, ik heb nog marmeren stukken in mijn schuur van de [lang geleden] afgebroken schouw van de woonkamer. Hebt u er belangstelling voor, voordat ik ze weg doe? Rita, Fagelstr 39, tel. 5155 886.

* De rustieke rode beuk bij de familie Blokker in de tuin is niet meer... Deze boom hoorde zo'n beetje bij het erfgoed van de Raadsherenbuurt; hij stond er al voordat de buurt gebouwd werd, en was ook beschermd - zoals alle oude bomen. En nu was hij ziek en moest hij onlangs gekapt worden. Een heleboel buurtbewoners zullen met weemoed in hun hart de boom hebben zien verdwijnen. Zelfs het feit dat ze daardoor meer (soms véél meer) zon in de tuin kregen kan daar niet tegenop. Ook de vogels zullen een treurig lied fluiten (maar hebben gelukkig de grote eik even verderop nog).

* De groepsfoto van het buurtfeest is te zien op het Buurtbord (bij de brievenbus). Inclusief informatie over nabestellen. Vindplaats van de andere foto's: zie blz. 7 en 17.

Inhoud

- Colofon/Van de redactie.** De nieuwe voorplaat, en het volgende thema. *blz. 2*
Van het bestuur. *blz. 3*
De buurt op z'n best: 80 jaar feestelijk gevierd. Voor de feestvierders en voor wie er niet bij was. Voor iedereen dus eigenlijk. *blz. 4*
Buurtkoor in oprichting! *blz. 8*
Vrienden van Kunst in de Kamer, Wie maakt meer Kunst in de Kamer? *blz. 8*
Ik zie, ik zie ... Een nieuwe rubriek. Kijk goed. *blz. 9*
Lichthinder. Over de effecten van nachtelijk licht op mens en (andere) natuur. *blz. 10*
Stalen sijzen spotten. Het 'vogelen' van de vliegtuigkenner. *blz. 12*
Als ik het niet 'zie', dan lukt het niet. Over het schildersoog en kijkersbedrog. *blz. 14*
Raadsherenloop. Een verslagje van een wonderbaarlijke race, plus alle uitslagen. *blz. 16*
Estafettecolumn: Geef kinderen de ruimte om te spelen. *blz. 18*
Het oog. Waarom u deze Raadsheer wel, of juist niet meer zo gemakkelijk kunt lezen. *blz. 19*
Bleven de meeuwen schreeuwen? Vervolgverhaal van de gullbusters. *blz. 22*
Helder zien. Sommigen helpen anderen met een bijzondere gave: het zien van het 'onzichtbare'. *blz. 22*
Kijken naar de natuur met de blik van een wetenschapper. *blz. 24*
Zien. Een poëtisch wondertje. *blz. 25*
FNV-campagne. Beastinghulp voor de krappe portemonnee. *blz. 27*
Spreekuren voor wijkbewoners in HEBE. *blz. 27*
Familieberichten en verhuizingen. Met verhuisperikelen in verhaalvorm. Ofwel: een fiets is ook maar een mens! *blz. 28*
Prikbord. *blz. 30*

CAFÉ-RESTAURANT
DE LEIDSE HOUT
Iedere dag geopend vanaf 9.00 uur
het hele jaar!

Ook geschikt voor
feesten, recepties,
verjaardagen, jubilea
enz.

Houtlaan 100 2334 CL Leiden
071-5153476